

सहभागीहरूको लागि टिप्पणी:

पाठ ५ बाल-बालिकाहरूसँगको सञ्चार

<p>आफ्ना छोरा-छारीहरूको कुरा अभ्र राम्रो प्रकारले सुन्ने १० बूदो तरिकाहरू</p>	<p>छोरा-छोरीहरूले तपाईंलाई अभ्र राम्रो प्रकारले सुन्नको लागि मद्दत गर्ने १० बूदो तरिकाहरू</p>
<p>१. पूरा ध्यान दिनुहोस् । सुन्ने जस्तो गरेर नसुन्दा तिनीहरूको मन दुःख्य ।</p> <p>२. तिनीहरूका भावनामाथि सुझाव र आलोचना नगरी सोचेर जस्ताका तस्तै स्वीकार गर्नुहोस् ।</p> <p>३. जाँच्नु भन्दा सहानुभूति उचित छ । “किन तिमी उदास छौ?” भन्नु भन्दा “तिमी उदास भयो जस्तो छ त” भन्नु उचित छ ।</p> <p>४. बाल-बालिकाहरू आफूदेखि सीधा नराख्नुहोस् । प्रायः जसो केटा-केटीहरूले आफ्नो अभिवावकहरूले सीधा नहेरेको अवस्थामा खुल्ला मनले बोल्ने गर्दछन् । (उदाहरणमा गाडीमा संगै चढदा, संगै काम गर्दा)</p> <p>५. छोरा-छोरीहरूलाई मायासाथ आफ्नो भावना प्रगति गर्न सहायता गर्नुहोस् । उनको भावना बुझिदिनु र सोचिदिनुले तपाईंले तिनलाई सहमती गरेको वा स्वीकार गरेको जनाउदैन । तपाईंले देखाउनु भएको छ कि तपाईंले बुझ्नु भएकोछ, त्यो भन्दा अरु केही छैन ।</p> <p>६. आफ्नो मुख बन्द गर्नुहोस् । भाषण गर्ने परीक्षामा नपर्नुहोस् । शब्दा बिनाको आवाज जस्तै गुनगुन र “हो, हुन्छ” मात्रले सुनिरहनु भएको प्रकट गर्नुहोस् ।</p> <p>७. समस्याको समाधान गरिहाल्नु हुँदैन । छोरा-छोरीले बताउदै गरोस् र त्यसको समाधान आफै देख्न सकोस् ।</p> <p>८. उसको भावना परिवर्तन गर्न र उसलाई खुशी पार्न कोसिस् नगर्नुहोस् । उसको भावनादेखि वाहिर निकाल छलफल गर्नुहोस् र उनको भावनाको अपूरो भएको प्रकट गराइदिनुहोस् वा समझमै नथाउने गरी उनको भावनामा अभ्र गहिराइमा लिगिदिनुहोस् ।</p> <p>९. आफ्नो छोरा-छोरीसँगको बहस तिनीहरूकै लागि आफ्नो भावना नियन्त्रणमा राखी सुरक्षित गर्नुहोस् । यदि तपाईं आफैले जिम्मेवार लिन थाल्नुभयो भने वा तिनीहरूका कुरामा डराउँन थाल्नुभयो भने तपाईंको भावनालाई नराख्नुहोसा । यो तपाईंको छोरा-छोरीको कुरा हो, तपाईंको होइन ।</p> <p>१०. तपाईंको प्रतिक्रिया उसको मनस्थितिसँग मेल खाने बनाउनुहोस् । तपाईंको भावना बाँड्नुहोस् ताकि तपाईंले उसलाई माया गर्नुभएको बुझोस् ।</p>	<p>१. तपाईंको छोरा-छोरीहरूले ध्यान नदिएसम्म नबोल्नुहोस् । तिनीहरूको नजिक जानुहोस्, तिनीहरूको उचाइ बराबरमा निहुरिनुहोस्, तिनीहरूले तपाईंलाई नहेरेसम्म पर्खिनुहोस् ।</p> <p>२. आफ्नो कुरा नदेहोच्याउनुहोस् । प्रतिक्रिया पाउनु भएन भने उनीहरू ध्यान पाउनु भएको छैन । त्यसो हो भने १ नम्बरमा फर्किनुहोस् ।</p> <p>३. कम शब्द प्रयोग गर्नुहोस् । निर्देशन दिँदा सकभर कम शब्द प्रयोग गर्नुहोस् ।</p> <p>४. छोरा-छोरीको दृष्टिकोढावाट हेर्नुहोस् । यदि तपाईंसँग सरोकार नभएको कुराले तपाईंलाई बाधा दिएको लाग्छ भने तपाईंलाई कस्तो लारयो? शायद त्यस्तै प्रकारले तपाईंको केटाकेटीले महसुस गर्दछन् । “मलाई थाहा छ कि खेल्नु बन्द गर्नु गाहो छ तर .....।”</p> <p>५. सहकारीमा संलाग्न गर्नुहोस् । कसैलेपनि आदेशमा चलहल गर्नु रुचाउदैन, केटाकेटी लगायता सकिन्छ भने, छनौटको मौका दिनुहोस् ।</p> <p>६. शान्त रहनुहोस् । यदि तपाईं रिसाएर कराउन थाल्नुभयो भने केटाकेटीहरू छिटो ध्यान दिन छाउँछन् ।</p> <p>७. दिनचर्या बनाउनुहोस् । धेरै अभिवावकहरूले कचकच गाँदै आफ्नो छोराछोरीहरूलाई काम अहाउने गर्दछन् । जति धेरै बानी र दिनचर्या बनाउनुहुन्छ उति कम काम अहाउनु पर्ने हुन्छ ।</p> <p>८. सुन्नुहोस्! यदि तपाईंको छोरा-छोरीहरूले राम्रोसँग सुनोस भनी चाहनुहुन्छ भने, पहिला आफै राम्रो सुन्ने हुनुहोस् । सानो हुँदादेखि नै शुरु गर्नुहोस्, ठूलो हुँदै त्यहि कुरा अगाडि लैजानेछन् ।</p> <p>९. बुझेको नबुझेको हेर्नुहोस् । तपाईंले भन्नु भएको कुरा राम्रोसँग बुझेको नबुझेको जाँच्नुहोस् ।</p> <p>१०. अति आवश्यक भएमा मात्र आदेश दिनु होला । छोराछोरीहरूसँगको बाँकी अन्य सञ्चार विभिन्न प्रकारको अन्तर्क्रियाले भर्नुहोस् ।</p>